

Llegendes de Mallorca, llegendes del món

MIQUEL RAYÓ

NINS I JOVES

Les paraules ens mostraran la vida aquàtica d'El Peix Nicolau -una llegenda amb ressò sicilià, mediterrani- i el drama amorós anunciat per les campanes de Sant Francesc, intemporals i fúnebres a *La calúmnia venjada*.

La polseguera que alça el seguici del rei en Jaume després de la seva primera proesa -polseguera que, en el cel, formà la Via Làctia o carrera del rei en Jaume, segons l'astronomia pagesa. La capacitat profètica d'en Tià de sa Real... Llegendes populars, arrelades en la tradició mallorquina més intensament recordada per narradors i glosadors. Un bagatge abundós de literatura folklòrica -i mítica- d'una societat mallorquina que per ventu-

ra ja no existeix, o que es resisteix encara a no existir. I tanmateix, les societats evolucionen, s'entremesclen.

Caterina Valriu, experta en llibres per a infants i joves, i en literatura de tradició oral, ha tengut la paciència de reescriure llegendes i tradicions per fer-ne un aplec bellíssim, elaborat amb perícia de narradora. El test clau de tota narració literària és superada per cadascuna de les llegendes recollides en aquest aplec: la lectura en veu alta. No fatiguen ni fan perdre l'alè. El ritme és viu quan escau i plàcid quan correspon. En arribar al final, cada conte es clou en ell mateix i ens deixa el tast de l'emoió causada pel que hem perdut, la ingenuïtat d'escoltar contes.

CATERINA VALRIU, EXPERTA EN LLIBRES PER A INFANTS I JOVES, I EN LITERATURA DE TRADICIÓ ORAL, HA TENGUT LA PACIÈNCIA DE REESCRIBRE LLEGENDES I TRADICIONS PER FER-NE UN APLEC BELLÍSSIM, ELABORAT AMB PERÍCIA DE NARRADORA

Podeu fer la prova: anau a Randa. Contemplau la posta del sol sota el gran arbre que us fa ombra en el mirador. Llegiu aleshores i allà, pausadament, *Com va ser que es va fer es Puig de Randa*. Llegiu després *La mata escrita*, amb la memòria de Ramon Llull. Sonen perfectament. S'adiuen amb l'espai. Amb el paisatge que evocuen. Mostren èpoques passades, però permanents, i personatges il·lustres -un gegant, un filòsof obsedit- que han esdevingut mites fundadors, que han afaïçonat geografies i panorames...

Al llarg del llibre -amb contes que són mallorquins però que segurament vénen de qualque altre lloc i de moltes altres cultures, i que segurament han anat a molts

altres llocs i a moltes altres cultures- no hi falten dimonis ni cuques ni sants ni Verges miracleses. No hi falta S'Arxiduc -o no és un altre mite fundacional de Mallorca, de la Mallorca del principi del segle XX, aquest home singular? No hi falta Na Ruixamantells, una fada (un bellíssim inici, el d'aquesta llegenda!). No hi falta El Comte Mal. Les dones d'aigua, els dimonis boiets, els tresors ocults en avencs i grutes: tots hi són.

Cultura mallorquina antiga, modesta, casolana. Renovada amb el llenguatge poètic i amorós amb que Valriu tracta cada història. Per llegir un pic i un altre als nostres infants. Hagin nascut o no a l'illa -condició que, en un món globalitzat, no compta-. Però, si els llegim aquests relats tocats de màgia i de meravella, els nostres nins, siguin d'on siguin, estimaran més l'illa i el que qualque pic ha pogut representar. S'hi sentiran més a prop.

Caterina Valriu: *Llegendes de Mallorca*
 Publicacions de l'Abadia de Montserrat
 179 pàgines, 20 €